

Мақоламизни Юсуф Таваслийнинг ривоят-сабобидан бошлашни лозим топдик. Бир куни ҳазрат Умарнинг ҳузурига бир аёл келди ва кўли билан кўрсатиб:

— Бу киши менинг оиласи бўладилар. Уч ойдирки улар билан тутув ўшашига ҳаракат килдим. Бироқ уларда бунга рабтат кўрмадим. Бир-бировимизни тушуна олмаслигимизга аклым еттани учун ажралишомчиман, — деди.

Ҳазрат Умар ҳаршисида индамай турган одамдан:

— Хотинингта нима дейсан? — сўради.

У одам:

— Менинг ҳеч қандай шикоятим ишларни истамайман, — деди.

Ҳазрат Умар ахволни яхши тушунди. У одамнинг кийиниши яхши эмас эди. Ҳазрат Умар аёлга:

— Хозир уйингга кетганди, бир-раздан кейин келгин. Биз эринг билан озигина субатлашиб оламиш, — деди.

Сўнг ҳазрат Умар у одамни ҳаммомда ювингни, тоза кийимлар кийгизишни, чиройли кўринишга келтиришини бўюриди. Ул одамни покизи бир холга келтириди. Бир оз вақт ўтгач хотини келди. Эрининг тоза кийимларда чиройли бўйли кетганини кўргач бе-иhtiёр қуониб кетди. Ҳазрат Умар:

— Ноҳим, мана эринги. Энди хушчакчак бўлиб, суюниб ўйнингизга боринг, — деди.

Хотин ўхжасининг қўлидан ушлаб, «Юринг, кетамиш!» деди. Улар ҳазрат Умарга раҳматлар айтиб, уйларига кетди.

Ҳазрат Умар у ерда ҳозир бўлганларга:

— Сизлар оиласаларнинг (аёлларнинг) яхши ва покизи кийиниб, ширин сўзларла кутиб олишларини севганингиз каби, улар ҳам сизни покизи ва яхши кийинганингиздан завъ оладилар, сизларни ясанган бир холда кўришини истайдилар, — деди.

Аҳамият берган бўлсангиз, ҳазрат бу ерда бир ў билан иккى кўённи урятди. Биринчиси, покизалик барча учун бирдек зарурлиги бўлса, иккинчидан эрининг

қанчалик кўркам, покизи юриши аёл кишига кўп жиҳатдан боғлиқлигини назарда тутмочи, қолаверса, бу ривоятда устки кўринишдаги покизалик билан бирга қалбан, ички вижданой покликка ҳам ишора килинган. Чиндан-да, дил поклиги оила биносининг безаги чирогидир.

Бу хислат эр ва хотин учун маънавий неъматидир ҳам. Албатта, ҳар икки тарафда ҳам устки, ҳам ички поклик уйгуналашгандагина оила ибратли ва мустаҳкамлашган бўлади. Афсуски, орамизда ўзига оро бетажам бўлади.

Ҳазрат Умар ҳаршисида индамай турган одамдан:

— Хотинингта нима дейсан? — сўради.

У одам:

— Менинг ҳеч қандай шикоятим ишларни истамайман, — деди.

Ҳазрат Умар ахволни яхши тушунди. У одамнинг кийиниши яхши эмас эди. Ҳазрат Умар аёлга:

— Хозир уйингга кетганди, бир-раздан кейин келгин. Биз эринг билан озигина субатлашиб оламиш, — деди.

Сўнг ҳазрат Умар у одамни ҳаммомда ювингни, тоза кийимлар кийгизишни, чиройли кўринишга келтиришини бўюриди. Ул одамни покизи бир холга келтириди. Бир оз вақт ўтгач хотини келди. Эрининг тоза кийимларда чиройли бўйли кетганини кўргач бе-иhtiёр қуониб кетди. Ҳазрат Умар:

— Ноҳим, мана эринги. Энди хушчакчак бўлиб, суюниб ўйнингизга боринг, — деди.

Хотин ўхжасининг қўлидан ушлаб, «Юринг, кетамиш!» деди. Улар ҳазрат Умарга раҳматлар айтиб, уйларига кетди.

Ҳазрат Умар у ерда ҳозир бўлганларга:

— Сизлар оиласаларнинг (аёлларнинг) яхши ва покизи кийиниб, ширин сўзларла кутиб олишларини севганингиз каби, улар ҳам сизни покизи ва яхши кийинганингиздан завъ оладилар, сизларни ясанган бир холда кўришини истайдилар, — деди.

Аҳамият берган бўлсангиз, ҳазрат бу ерда бир ў билан иккى кўённи урятди. Биринчиси, покизалик барча учун бирдек зарурлиги бўлса, иккинчидан эрининг

— Шу ерда турсазим? — сўради саломлашиб. — Юнинг, машинада ташлаб ўтаман.

Унинг нафрат билан қараб:

— Сиз кирган ўйнинг тепасида мен тураман, — дедим йўлимда давом этиб. Эртаси, индини, кейинчалик ҳар сафар уни кўрганимда салом берсам-да, дилимда нафрат ўйнонарди. Бу ҳақда ҳеч кимга айтмаганман. Лекин ўша пайтда хонадон эгасини конун асосида кўчириб юборганим рост.

Кўз олдимга оиласи, болалари келарди. Ахир бундан оғир, бундан жирканч гуноҳ бўлиши мумкини! Оллоҳ ўзи одил ҳакам, орадан ийлар ўтгач, ўша одамнинг забардаст ўғли тўсатдан вафт этганини эшитганимда. Ҳунарни ҳодисаси эсладим, назаримда отанинг гуноҳи учун фарзанд товон бўлгандек эди. Умрим давомида бундай ҳодисаларни кўп учратдим.

Алҳазар, минг бор алҳазар дегим келади. Аммо аёллар орасида ҳам бойлик, зебу зар деб, эрраклар эса ишарт деб бўйинларига гуноҳ олиб нопоклик йўлига киричилар топилиди. Улар оила биноси дарз кетиши, ёрқин чироғи бир кун ўчишини ўйлашмайди, қалб поклиги, покизалиги аслида оила мустаҳкамлигини белгилови тиљо занжир, безақдир. Ҳаётда эса биласиз, ҳар бир кўйилган қадамнинг жавоби, «салом»нинг «алиги» бор.

Кузатишларни жараённида яна шунга ишондимки, ҳам жисман, ҳам маънан, ҳам қалбан пок инсонларнинг юзларida нур балқыйди. Нигоҳларida ўзларига тортувчи оҳанрабо бўлади. Виждан азоби улар учун бегона. Эртани ўйлаб талвасага тушмайди, муҳими, фарзандлари, ург-аймоклари, ёру дўйстлари юзига тик қарай олади, чунки имони бут, вижданни тоза, пок. Бир лахзалик ором, завъ деб Яраттанинг одидда ўзини ёки фарзандлари умрени гаровга кўймайди. Шундан асрасин. Биз покизалик, поклик оила деб атальмиш қасрнинг чинакам тиљо безаги эканини таъкидлаган ҳолда у ҳар бир эрзак ва аёл учун қалб мулки бўлиб қолишини чин дилдан тиляб қоламиш.

Муқаддас АБДУСАМАТОВА

2012 йил – Мустаҳкам оила йили

ОИЛА БИНОСИННИГ БЕЗАГИ

риб, чиройли кийинса-да, садоқатга хиёнат қилиб, оиласи меснисмасдан бир лахзалик ишратни деб қалбини доғлаб юрганлар топилиди. Лекин улар бундай гуноҳ учун албатта бир куни «товор» тўлашларини хэлларига келтиришмайди. Бу ўридан ҳаётни кузатишларим давомида қўлган хуласалар асосида мисол келтирмоқчиман. Бу воқеага кирқ йилдан одидан.

Янги оила курган кезларим Чилонзорда яшардик. Йўлакчамизда биздан бўлак ўзбеклар йўқ эди. Лекин қочон қараманг, турли ўзбек аёл ва эрраклар кириб чиқишарди. Кейинчалик уларнинг кимнингга вана мима учун келишларини тушуниб етдим.

Бир куни тонг саҳарлаб кўлимда гўдак билан поликлиникага боршига келтирандим. Уй эшигини бекитайтгандим, иккинчи қаватдан менга таниш овоз эшиштилди.

— Наҳотки... — у одамни ўша пайтларда кўпчилик ўзи учун идеал деб биларди. Бир бинода ишлардик, жуда машҳур эди. Учинчи қаватдан пастга туша бошладим. Не кўз билан кўрайки, гумоним тўғри экан. Кўчада хизмат масаласи кутиб турган экан.

«Мустаҳкам ёш оила» акциясида иштирок этди.

Шаҳримиздаги Мехрибонлик уйининг собик тарбияланувчиларидан иборат 15 та ёш оила «Сен ёлғиз эмассан» республика болалар жамоат фонди томонидан ташкил этилди. «Мустаҳкам ёш оила» акциясида иштирок этди.

Спорт янгиликлари

ЁШ ШАХМАТЧИЛАРИМИЗНИНГ
ДАСТЛАБКИ ЮТУҚЛАРИ

Словениянинг Марибор шаҳрида 8 ёшдан 18 ёшгача бўлган болалар, ўсмирлар ва қизлар ўртасида жаҳон чемпионати бошланди.

Халқаро шахмат федерацияси – ФИДЕ шафелигига ташкил этилган мусобака 1500 нафардан зиёд иктидорли шахматчилар дона сурмоқда.

Швейцария усулида 11 турдан иборат турнирда Ўзбекистон шафалини мамлакатимиз чемпионатларида голиб ва совирнор бўлган 13 нафар ёш шахматчилар химоя килмоқда. Биринчи турда уларнинг саккиз нафари фалаба қозонди, икки шахматчимиз дуранг қайд этди.

14 ёшгача қизлар учрашувида ўтган йилги жаҳон чемпионати бронза медали совирнори Гулруббегим Тохиржонова ФИДЕ устаси Мак Вин Корани (Жанубий Африка Республикаси) мот қиди.

Энг кичик – 8 ёшгача ўғил болалар мусобакаси рейтингнинг биринчи ўринни эгаллаб турган Осиё чемпионати совирнори Нодирбек Абдуллатторов Украиналик Максим Го-

рошков устидан тезкор ғалабага эриши. Шунингдек, турли ёш шоифаларида дона сураётган ҳаморларимиздан Нодирбек Ёкуббоев словениялик Ник Крежични, ФИДЕ устаси Темур Игонин английлик Янг Жиан Жоуни, Ортиқ Немматов хиндинсонлик Вишеш Агравални, Баҳора Абдуллатторов швейцариялик Ценге Жарайни, Шаварш Бадалян словениялик Жакоб Жаркни, Сарвиноз Курбонбоева канадалик Луция Орбезо Розалесни мағлубият чиратиб, дастлабки очколарни кўлга киритди.

Ўзбекистон терма жамоаси аъзоларидан Алихон Гусейнов ва польшалик ФИДЕ устаси Ян-Кшиштоф Дуда, Асал Салимова ҳамда Жанубий Корея вакиласи Юн Хи Чо ўртасидаги партияларда кучлар тенг келди.

Зохир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА шархловчиси

Халқаро шахмат федерацияси – ФИДЕ, Ўзбекистон шахмат федерацияси, Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси ҳамкорликларида «Тошкент – 2012» халқаро Гран-при турнири ўтказиладиган бўлди.

ГРОССМЕЙСТЕРЛАР ТОШКЕНТГА
КЕЛИШАДИ

Ушбу нуфузли турнир 21 ноябрдан 5 декабргача бўлиб ўтади.

Кувонарли жиҳати шундаки, мамлакатимизда ёшлар орасида шахматга бўлган кизикиниши янада кучайтириш, «ақл

гимнастикаси» хисобланган ушбу спорт турининг оммавийлигини ошириш мақсадида ташкиллаштирилаётган ушбу ҳалқаро турнирда курра заминнинг энг кучли шахматчилари дона суршина.

ди. Юртимиз шарафини эса собиқ жаҳон чемпиони Рустам Қосимжонов ҳимоя қилади. Турнирнинг голиб ваsovирнорлари 5 дебабрь кунни тақдирланади.

БИР ПОГОНА ЮҚОРИЛАДИ

Халқаро футбол тарихи ва статистикаси федерацияси томонидан мамлакатлар миллий терма жамоаларининг янги рейтинг жадвали эълон қилинди.

Унга кўра Ўзбекистон миллий терма жамоаси 69-йўринга лойиқ кўрildi. Терма жамоамиз Осиёда Япония, Австралия, Жанубий Корея ҳамда Эрондан кейин 5-йўринга бормоқда.

Авалги рейтинг жадвалида миллий терма жамоамиз 70-йўринга қайд этилган эди.

Акбар Йўлдошев

Ўзбекистон Бадий академиясининг Камолиддин Беҳзод мемориал боғ-музеида рассом Анорқул Бойбековнинг шахсий кўргазмаси ташкил этилди.

Кўргазмалар

ЮРТИМИЗ ТАБИАТИ
МАНЗАРАЛАРИ

А.Бойбеков 1966 йилда Сирдарё вилоятининг Гулистон шаҳрида таваллуд топган. 1984-90-йилларда Тошкентдаги П.Бенков номли республика рассомлини билни юртида ўқиди. Илк меҳнат фаoliyатини оддий иши лавозимидан бошлаган. 1991 йилдан Сирдарё вилояти мусикили драма театри бош рассоми, Гулистон санъат билим юрти ўқитувчи, 2005 йилдан бошлаб Ўзбекистон Бадий икодорлар шахсий кўргазмаси ташкил этилди.

Польша, Россия, Япония, Козистон каби мамлакатларда ўтказилган кўргазмаларда катнаши. Франция, Жанубий Корея, Хитойда шахсий кўргазмалари бўлиб ўтди.

Навбатдаги ушбу кўргазмада рассомнини акварелда ишланган табиият манзаралари тасвирланган асарлар кўйилган. Кўргазма очилишидаги давра сухбатда айтилгандек экспозицияга кўйилган асарлар Сирдарё вилоятининг Гулистон, Сайлунонбод, Сирдарё туманларининг табият манзараларини ажеттарибди.

Кўргазма очилишида сўзга чиқкан Ўзбекистон Бадий академияси раиси Акмал Нуридинов, профессор Тилаб Махмудов, республика ёзуучилар ушумасининг Сирдарё вилоятини билими раиси Ҳайётон Ортиқбоевва башқалар турли йўналиши ва жанрлар бўйича мамлакатимизда тасвирий санъатни ривожланниши, унинг ёхтимиздаги, эстетик тарбиядаги ролининг ошиб баётгатлантири, рассомлар учун яратилётган ижодий муҳит, ижодкорларнинг Ватан туйуси ҳақида фикр юрттиди.

Кўргазма жорий йилнинг 20 ноябртагача давом этади.

Хасан АБДУНАЗАРОВ
Козим Улмасов
олган сурат

«ЯПОНИЯДА ТАЪЛИМ – 2012»
КЎРГАЗМАСИ

Пойтахтимизда Ўзбекистон – Япония инсон ресурсларини ривожлантириши маркази ҳамда «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси ташаббуси билан Япониянинг Нагоя университети ҳамкорлигига «Японияда таълим – 2012» кўргазмаси ўтказилди.

Маъзур тадбир Япония ва Ўзбекистон ўрталарида дипломатик алоқалар ўрнатилганлигинга 20 йиллигига багишланди. Кўргазмада Япониянинг 9 та университети 30 дан ортиқ вакиллар иштирок этди. Улар тадбир катнашчиларига ўз университети тўғрисидан маҳсус стендлар, таҳдидотлар ва ўзаро савол-жавоб мулокотлари орхали мавзумот бердиши. Шунингдек, иштирокчиларга Японияда таълим олиш ҳамда имтиёзли грантларни кўлгача кириш имкониятиларни тўғрисидан маъзумот бердили.

Тадбирда Япониянинг мамлакатимиздаги эзхонаси ҳамда Японияда таҳсил олган ўзбекистонлик талабаларнинг стендлари наимийтида этилди. «Келаҳак овози» ёшлар ташабbusлари маркази қошидаги ёшларни иш

билан таъминлашга кўмаклашиш маркази ҳам иштирок этди.

Шунингдек кўргазма доирасида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кабул қилинганинга 65 йил тулини муносабати билан Япония делегацияси вакиллари иштирокидан «Жамиятнинг конституцион модернизацияси ва унинг ривожланши ўйналишлари» маъзусида анҷуман ўтказилди. Мехмонлар мамлакатимиздаги таълим тизими билан якандан таъниши ва ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш мақсадида республикамиздаги бир катор ўқув муассасаларида бўлишиди.

Ботулизм дастлаб яширип кечади. Бу давр микроблар мавжуд, оқват истемол килинганда, то касаллик алоқалари бошланганда кадар ўтган вақт хисобланади. Бу давр маҳсулот

«Туркестон-пресс»

Манзилимиз: 100029,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:
Эълонлар: 233-28-95,
236-57-65, факс: (371) 232-11-39

Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума кунлари чиқади

Нашр кўрсаткичи — 563

Хамжи — 2 босма табоқ, оғсет усулида босилади.
4864 нусхада босилди.

Қоғоз бичими А-2

Топшириш вақти: 13.00

Нашр учун масъул
Д. Исирилов

Босишига топшириди: 14.30

«Шарқ» нашриёт-матбоя акциядорлик
компанийи босмахонаси. Корхона
манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-үй

Бош мұхаррір
Акмал АКРОМОВ

0 З-03 ўғаний
доно бўлур

МАШРИҚЗАМИН —
ҲИҚМАТ БЎСТОНИ

Иши кўп одам вақтнинг қандай ўтганини билмайди.

* * *

Ўзингни ўзинг мажбур қилмасан, ҳеч нарсага эришолмайсан.

* * *

Бирорнинг бошига иш тушганда аклии киши ҳар қандай гина-кудуратни унтиб ёрдамга шошилади.

* * *

Ҳаммага бирдай ёқиб бўлмайди.

* * *

Оғир ўйлар одамни эзади.

* * *

Ҳеч кимнинг ёмон бўлгиси келмайди.

* * *

Одамларнинг оғзига сўз билан уриш ҳамманинг кўлидан келиши мумкин. Мард одам иш билан ўзини кўрсатади.

* * *

Эски билан янгининг кураши азалий ва абадий.

* * *

Эрка ўсган бола худбин бўлади.

* * *

Нафси ёмон — топмас омон.

* * *

Ҳикмат кишини доно қилади, гийбат адо.

* * *

Ҳикмат юксалтиради, гийбат тубанлаштиради.

* * *

Фарзандининг бахти очилмаса — ота-она учун бундан ортиқ кулфат борми?

* * *

Бир палақда ҳар хил ҳосил битади.

* * *

Бўладиган ишни орқага ташлагандан фойда йўқ.

(Давоми бор)

Эргаш ОЧИЛОВ тайёрлаган

ҲАБАР ҚИЛАДИ
UZHNMET

дизи — 13-15 даражаси
ишик бўлади.
Ўзигидромет мониторингизни мавжуд
кунга кўлашади.

Тошкент шаҳрида 14 ноябр кунини ўзигидромет мониторингизни мавжуд
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити шаҳар жоғиҳида
зарарлиқ бўладарига бир оз таржаларни келишига имконият беради.

Атмосферик шароити